

درس یازدهم: زن پارسا

واژگان جدید

عیال:	شفاعت:	قحطی:
مشقت:	درم:	غریب:
جاه:	مقربان:	صومعه:
رنجه:	ابلیس:	زهره:
طرّار:	قافله:	ملحق:
پندار:	محفوظ:	انگاشتن:
وقفه:	ققنوس وار:	عجب:
مظهر:	اشغال:	شط:
مقر:	تداعی:	استقرار:
معارض:	منظر:	سالله:

تاریخ ادبیات

سید مرتضی آوینی:	محمد جهان آرا:	تذکره الاولیا:
عطار نیشابوری:	رابعه عدویه:	

دانش زبانی: گروه فعلی (۳): لازم به ذکر است که در کتاب وزارت، افعال ماضی در سه درس نهم، یازدهم و دوازدهم بیان شده‌اند ولی در اینجا تمام انواع ماضی یکجا تدریس می‌شوند. آنچه بیان می‌شود برای یادآوری و تمرین بیشتر است.

- انواع فعل ماضی
۱. ماضی ساده یا مطلق: بن ماضی + شناسه
 ۲. ماضی استمراری: می + ماضی ساده
 ۳. ماضی مستمر یا جاری: داشت + شناسه + ماضی استمراری
 ۴. ماضی نقلی: بن ماضی + ه (صفت مفعولی) + شناسه
 ۵. ماضی بعید: صفت مفعولی + بود + شناسه
 ۶. ماضی التزامی: صفت مفعولی + باش + شناسه

به نکته ها و مثال های ذیل توجه کنید:

مصدر- ن = بن ماضی

نوشتن ← نوشت

دوست داشتن ← دوست داشت

برآمدن ← برآمد

۱. من در کودکی بارها و بارها در کلاس درس طبیعت، زمین **خوردم** ولی از پای **ننشستم**. (ماضی ساده یا مطلق)

۲. سال ها پیش، مادربزرگ مهربانم همیشه برای من درس عبرت **می خواند**. (ماضی استمراری)

۳. او **داشت** به من **می گفت** که فردا امتحان داریم. (**داشت می گفت**: ماضی مستمر یا جاری)

نکته: مانند مثال دو جزء ماضی مستمر را می توان از هم جدا نوشت.

«داشت» در صورتی که معنای مالکیت را برساند؛ فعل ماضی ساده به حساب می آید. «داشت» در صورتی جزء اول ماضی مستمر است که معنای «در حال انجام کار» را برساند.

۴. کلام شیرین پیامبر برای همیشه در گوش تاریخ **مانده است**. (ماضی نقلی)

۵. آن ها به سفری پر ماجرا **رفته بودند**. (ماضی بعید)

۶. اگر درس هایتان را با جدیت **خوانده باشید**؛ حتماً موفق خواهید شد. (ماضی التزامی)

نکته: ماضی التزامی در چهار حالت به کار می رود:

الف) برای آرزو: ای کاش به هدفتان **رسیده باشید**.

ب) برای شک و تردید: شاید او هرگز این سخن را **نشنیده باشد**.

پ) در جمله های شرطی: اگر نکات ضروری را رعایت **کرده باشی**؛ جایی برای ترس و نگرانی نخواهد ماند.

ت) برای الزام و اجبار: آن ها برای نجات یافتن باید مقاومت **کرده باشند**.

نکته: توجه داشته باشید فعل امر فقط در دو حالت به کار می رود: ۱. دوم شخص مفرد ۲. دو شخص جمع ؛
در صورتی که ماضی التزامی شش صیغه دارد.

تکالیف:

۱. متن درس را با دقت بخوانید و خودارزیابی های صفحه ۸۵ را پاسخ دهید.

۲. فعالیت های نوشتنی صفحه ۸۷ را پاسخ دهید.

۳. فرصتی برای اندیشیدن صفحه ۹۰ را پاسخ دهید.